gemeente Berkelland

Zaaknummer	:	309213
Raadsvergadering	:	**07-11-2023**
Onderwerp	:	**Bomenverordening 2023 Gewijzigd raadsvoorstel**
Collegevergadering	:	
Portefeuillehouder	:	Wethouder A.K. van Gijssel
Steller	:	Busz, Elma, Team Advies en beheer openbare ruimte tel. : 0545-250228

Te nemen besluit
1 De Bomenverordening 2023 vaststellen (en hiermee de Bomenverordening 2019 intrekken).
2 Het Bomenbeleidsplan 'Bijzondere bomen in Berkelland' en het daarbij behorende beoordelingsformulier kapaanvragen en selectieformulier 'Bijzondere bomen en groene structuren' intrekken.
3 De leges verlagen per 1-1-2024 naar € 25 per boom met een maximum van € 100 per aanvraag.

Waarom dit voorstel en wat is het effect
In november 2020 lag bij u een voorstel voor een nieuwe bomenverordening voor. Tijdens de behandeling van dit voorstel gaf met name de mogelijke opheffing van bomenlijsten voor erven en tuinen in het buitengebied discussie. U heeft toen amendement A-20-14 aangenomen. Hierin is aangegeven dat in overleg met organisaties gezocht moest worden naar een alternatief, waarvoor meer draagvlak bestaat. In het coalitie-akkoord is weer gekozen voor onderscheid tussen erven/tuinen en de rest van het buitengebied. Vervolgens is met inbreng vanuit diverse betrokken organisaties en inwoners een nieuwe bomenverordening 2023 opgesteld, die nu voorligt.
We willen met de Bomenverordening 2023 bereiken dat we zorg dragen voor de bescherming van het landschap en het verdwijnen van landschappelijke elementen voorkomen. Tegelijk willen we met deze Bomenverordening bereiken dat we meer in gesprek komen met mensen die bomen of beplanting willen kappen, o.a. door de drempel die ervaren wordt voor het doen een aanvraag of advies te verlagen.

Argumentatie
1.1 De Bomenverordening is een belangrijk instrument om het groene landschap te beschermen. Uit de inbreng van inwoners en organisaties is naar voren gekomen dat onze verordening op bepaalde punten beter en klantvriendelijker kan. Hoewel de inbreng van organisaties en inwoners op inhoud uiteenliep, denken we dat met deze Bomenverordening 2023 een balans is gevonden die op draagvlak kan rekenen.
1.2 We blijven buiten de bebouwde kom onderscheid maken tussen erven en tuinen enerzijds en het overige landschap anderzijds. Op deze manier kunnen we het waardevolle landschap beschermen, en toch de inwoners in het buitengebied de gewenste vrijheid laten behouden voor het groen in hun tuin en op hun erf.
1.3 Als gemeente hebben we een opgave om de groen-blauwe dooradering te realiseren. We hechten waarde aan bomen en landschappelijke structuren met onderbeplanting. Om die reden blijft de 10 cm stamdiameter in het buitengebied (m.u.v. erven en tuinen) uit de bestaande

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

verordening ongewijzigd. Door op andere vlakken enkele aanpassingen in de verordening op te nemen, komen we tegemoet aan wensen vanuit de samenleving.
2.1 Met de vaststelling van het 'Uitvoeringsbeleid bij Bomenverordening 2023', (door het college vastgesteld onder voorbehoud van vaststelling Bomenverordening 2023 door de raad), kan het Bomenbeleidsplan 'Bijzondere bomen in Berkelland' zoals vastgesteld 22 augustus 2006, komen te vervallen.
3.1 Door de leges te verlagen, wordt de aanvraag van een vergunning minder als een drempel ervaren en is de kans om in gesprek te komen met adviseurs van de gemeente groter. Definitieve vaststelling van de leges vindt door u plaats bij de Legesverordening 2024 eind dit jaar).

Kanttekeningen en risico's
1.1 Het kappen van bomen en beplanting is een onderwerp waarover de meningen in de samenleving behoorlijk uiteen lopen. Getracht is daarom om een voorstel te doen dat het landschap veel bescherming biedt, maar waarbij de drempel die mensen ervaren om een aanvraag te doen, fors verlaagd wordt. Ook wordt tegemoet gekomen aan inwoners, onder meer doordat de bomen op erven en in tuinen vergunningsvrij te kappen zijn met uitzondering van bomen die op de Bijzondere bomenlijst staan.

Financiën
Legesverlaging:
De hoogte van de leges hebben invloed op de financiën.
De inkomsten voor de leges kapvergunningen waren de afgelopen jaren als volgt:
2018 € 14.865
2019 € 13.493
2020 € 16.410
2021 € 15.477
2022 € 12.544
De verwachting is dat er ongeveer 100 kapvergunningen per jaar verleend zullen worden. Met het hanteren van het tarief van € 25 per boom en max. € 100 per aanvraag, betekent dit dat we verwachten dat er gemiddeld € 7.000 tot € 9.000 inkomsten per jaar zijn voor leges kapvergunningen.
Dit betekent dus dat er gemiddeld ongeveer € 6.500 minder inkomsten te verwachten zijn ten opzichte van voorgaande jaren.
De leges opbrengsten van de kapvergunningen worden in de begroting 2024 bijgesteld. De begrote opbrengsten zullen € 9.000 zijn in 2024.

Budget voor actualisatie van de bomenlijst.
Zoals ook in 2020 is aangegeven, is er een inspanning vereist om de Bomenlijst voor erven en tuinen te actualiseren. In het coalitieakkoord is gekozen voor het behouden en dus actueel houden van de lijst. Hiermee zijn kosten gemoeid. De actualisatie van de bomenlijst is geraamd op € 20.000 en wordt bekostigd uit het groenbudget.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
nvt

Communicatie
De vastgestelde verordening wordt gepubliceerd op overheid.nl.

Initiatief, participatie en rol gemeente
In november 2020 heeft de gemeenteraad aangegeven dat aan de hand van wat er leeft in de samenleving, er een nieuw voorstel gemaakt moet worden voor de aanpassing van de Bomenverordening.
In de eerste helft van 2021 heeft een participatieproces plaatsgevonden, en hebben diverse betrokken organisaties en inwoners hun inbreng aangeleverd.
De Bomenverordening 2023 is in februari-maart 2023 opnieuw voorgelegd aan de betrokken organisaties.

Planning en evaluatie

De leges worden eind 2023 bij de legesverordening 2024 definitief vastgesteld.

Alternatieven
nvt

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 07-11-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30-5-2023;

b e s l u i t :

gelet op artikel 108, eerste lid, gelezen in combinatie met artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 2.2, eerste lid, aanheft en onder g, en artikel 2.18 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming alsmede de artikelen 4 en 6 van het Europees Landschapsverdrag van de Raad van Europa;
overwegende dat de raad regels kan stellen ter bescherming van houtopstanden;
overwegende dat met het oog op de bescherming van biodiversiteit en landschappen, naast regels voor binnen de bebouwde kom, ook regels gesteld kunnen worden ten aanzien van houtopstanden in landelijk gebied;

Besluit:

1 De Bomenverordening 2023 vast te stellen.
2 Het Bomenbeleidsplan ‘Bijzondere bomen in Berkelland’ (vastgesteld 22-8-2006) in te trekken.
3 De leges te verlagen per 1-1-2024 naar € 25 per boom met een maximum van € 100 per aanvraag.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 07-11-2023

de griffier, de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bomenverordening 2023

Amendement november 2020
De raad heeft Amendement A-20-14 aangenomen in november 2020. Dit amendement houdt het volgende in:

- Dat een goed overleg met organisaties als LTO, Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Berkel & Slinge, en Bomenstichting wenselijk is om tot een alternatief te komen waarvoor draagvlak bestaat.
- Communicatie en duidelijke voorlichting voor de inwoners belangrijk en wenselijk zijn voorafgaande aan vaststelling van een nieuwe verordening door de gemeenteraad.
- Er nu draagvlak ontbreekt en het daarvoor wenselijk is even de tijd te nemen.
- De huidige Bomenverordening van kracht blijft tot aan de vaststelling van een nieuwe bomenverordening.

Doel van de Bomenverordening
Het doel van een bomenverordening is het beschermen van ons waardevolle en mooie landschap. Dit wordt bereikt door het hanteren van een vergunningsplicht, het kunnen opleggen van herplant en het (kunnen) handhaven op illegale kap.
Waar gesproken wordt over kapvergunning, wordt bedoeld een 'Omgevingsvergunning voor de activiteit kappen'.

Relatie Wet natuurbescherming en Omgevingswet
Landschappelijke elementen hebben ook enige bescherming via de Wet natuurbescherming (via de provincie). Ook kan er enige bescherming zijn vanuit het bestemmingsplan. Dit geeft echter ons inziens onvoldoende bescherming voor de landschapselementen zoals singels en houtwallen waar we ook de kleinere elementen enige bescherming willen blijven geven via de bomenverordening.
Vanuit de Wet natuurbescherming moet voor grotere elementen en bomenrijen melding gedaan worden bij de provincie, en daarnaast vragen wij vanuit de Bomenverordening ook een aanvraag voor een kapvergunning bij de gemeente. Dit lijkt een overlap te zijn, maar in goed overleg met de provincie kunnen we op die manier zorgen voor een betere bescherming van het landschap. Vanuit de Bomenverordening wordt namelijk tevens gekeken naar cultuurhistorie en landschapskenmerken, en kunnen we nadere eisen stellen ten aanzien van herplant.
We kunnen op die manier een betere bijdrage leveren aan de groen-blauwe dooradering waarvoor nieuwe landelijke doelstellingen zijn voorgesteld, en de doelstellingen vanuit de Omgevingswet. We willen namelijk ook expliciet met de nieuwe Bomenverordening handvaten hebben om beter in gesprek komen met grondeigenaren die van plan zijn om beplanting of bomen te kappen.

Inhoud van de Bomenverordening 2023 en verschil ten opzichte van huidige verordening
De Bomenverordening 2023 houdt het volgende in:

Je mag beplanting snoeien of kappen, maar in de volgende gevallen is hier een vergunning voor nodig:

- Als het een boom is die binnen de bebouwde kom staat en op de Bijzondere bomenlijst staat (voorheen was er nog een uitzondering voor bepaalde beplantingen, met de nieuwe verordening geldt voor de hele bebouwde kom straks 1 lijst).
- Als de boom buiten de bebouwde kom en op een erf of in een tuin staat, en de boom op de Bijzondere bomenlijst staat (blijft zelfde).
- Als de boom buiten de bebouwde kom staat en niet op een erf of in een tuin, en deze een stamdiameter heeft van 10 cm of meer op 1,3 m hoogte (blijft zelfde).
- Als de boom is geplant vanuit een opgelegde herplant, geldt altijd een vergunningsplicht voor kap, ongeacht de plek of dikte. Dit geldt ook voor inpassingsgroen dat is geplant bij een omgevingsvergunning voor bouw (blijft zelfde). Tevens gaat dit gelden voor houtopstanden die zijn aangelegd met (overheids)subsidie.
- Als je meer dan 25% van een kroon snoeit, gelden dezelfde regels als kap (is nu 20%).

Melding:

- Als een boom dood is, kan hiervoor worden volstaan met een melding en herplant van 1 boom per gekapte boom (betreft de bomen die als ze gezond zouden zijn in aanmerking zouden komen voor vergunningplicht) (verschil: was vergunningplichtig).
- Als het gaat om de Amerikaanse Vogelkers geldt een meldingsplicht (was vergunningplichtig).

Beheer

Bepaalde werkzaamheden in het kader van beheer mogen zonder vergunning.

- Bijvoorbeeld knotten van bomen of het afzagen van hakhout zodat deze weer kan uitgroeien. Als die maatregel voor de 1e keer plaatsvindt, moet wel een vergunning gevraagd worden (blijft zelfde).
- Dunning van bosjes is het verwijderen van een aantal bomen om andere bomen meer ruimte te geven. Dit mag zonder vergunning als voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden (blijft zelfde).
- Er is (onder bepaalde voorwaarden) geen vergunning nodig voor bepaalde boomsoorten, zoals populieren en bomen die gekweekt worden als kerstboom.

Herplant

Bij verlenen van een kapvergunning kan een herplant opgelegd worden. Uitgangspunt is per gekapte boom maximaal 4 bomen herplant (nieuw, want de berekening was op basis van kroonvolume, en kan in theorie oplopen tot >60 bomen, in de praktijk wordt meestal afgeweken).

Uitvoeringsbeleid

In het 'Uitvoeringsbeleid bij Bomenverordening 2023 zijn diverse zaken uitgewerkt in nadere regels. Hierin staat bijvoorbeeld de herplant die kan worden opgelegd bij een vergunning. Ook zijn formulieren voor beoordeling van aanvragen, en de selectiewijze van bomen voor een bijzondere bomenlijst, hierin opgenomen. Vaststelling van dit beleid is een bevoegdheid van het college. Dit uitvoeringsbeleid is als bijlage ter kennisname toegevoegd

Leges

De leges moeten minder dan nu een drempel zijn om een advies of vergunning te vragen. Een melding is gratis. Een kapvergunning wordt per 2024 € 25 per boom, met een maximum van € 100 per vergunningsaanvraag. (Het tarief wordt daarmee fors verlaagd: is in 2023 € 210,00 bij 1-5 bomen en € 315,35 bij 6 bomen of meer. Voor gesubsidieerde beplanting is dit € 104,85).

Overleg

Op twee momenten is er inbreng geweest vanuit stakeholders. In 2021 is er een algemene inventarisatieronde geweest. Uit inbreng van inwoners en organisaties is naar voren gekomen dat onze verordening op bepaalde punten beter en klantvriendelijker kan. Begin 2023 zijn de hoofdlijnen van een nieuwe verordening voorgelegd aan de belangrijkste stakeholders. Ondanks dat nooit alle meningen over de Bomenverordening op 1 lijn zullen komen, menen we toch dat de nieuwe Bomenverordening recht doet aan de input die we hebben ontvangen. Het beschermen van het landschap, en anderzijds verbetering van communicatie, verlaging van kosten voor de inwoners zodat de drempel die ervaren wordt om in contact te komen verlaagd wordt. Ook het vereenvoudigen van bijvoorbeeld de procedure voor het kappen van dode bomen is uit de inspraak naar voren gekomen. Tot slot is ook de aanpassing van de berekening voor herplant naar aanleiding van de inbreng aangepast.
In de bijlagen is de inbreng vanuit organisaties en inwoners te vinden.

Wijziging in verband met de Omgevingswet

Ten opzichte van het eerdere voorstel voor de Bomenverordening 2023, is er nog een aanvulling noodzakelijk in de tekst van de Bomenverordening. Het gaat om een verwijzing in artikel 3.1c, in de gewijzigde tekst is dit met rood aangegeven.

Aan artikel 3.1.c moet worden toegevoegd:
‘of afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving’.

Deze toevoeging is nodig om deze bepaling ook rechtskracht te geven onder de nieuwe regels van de Omgevingswet. Hierdoor geldt de vergunningplicht op grond van deze sub ook vanaf 1

januari 2024 (de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet). Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet wordt de Wet natuurbescherming namelijk ingetrokken.

Bijlagen:

- Bomenverordening 2023 (met toelichting en was-wordt lijst) (ter vaststelling raad)
- Uitvoeringsbeleid bij Bomenverordening 2023 met bijbehorende formulieren (ter vaststelling college, ter informatie raad)
- Inbreng gesprekken organisaties en inwoners (ter kennisname)